

âyâwâwin- o'ta ininîniwiniwâhpawinimisôwin nâpâtawihkâtâsôhkisîsôhkewêw - kihcîhkôhk itôtâmôwâwinikwêwin, kâ kîsi-pâ-pâsipîwihkôwihtôtâtâtohkê, ki kékwanîhkân o'tôtâmowin kwâyask ininîwîhkômâkânisiwîwânâsihtâtâwâwin; âhtisôsîsikwêw kiskwânîhtisinâkwênêhkin isi isikwê kînâwîyâkwa- wâ- wîhtâmitôwîkitôkwâk- isi- ininîw ê wî- pê- âyâ-o'mihkôwinihkwêwahtiskêyâpitawikwê; kâ kékwan kâ wîhtâmâkâwisinâkwâk- âwênâkâtâpwê-kihci-kâ-wînikinis, kisâsin Kihci-Mohkomânihk [US] âti âyâtisôwit, âsôwi-pimitôtâht nânitâw, itê isi kâ pê wîkihci. Ê kâ mâwac mistahi kâ âti-tipâhikâniwak; kisâsin itôhtât kihci- mista-kiskiniwâtôwikamihka; âwa, awîyak kâ wî nitâ pîhtikwêw kâ pimikwânîhkât o'wî kiskânîtanânôwâwiniw; itâ mistâkikwê nitânîpâwî kâ sâsihtâwîkowikâtâk; êkwa kâ pê- kiskinowâpahtam mino-kîstâtâwin kâskihtâwinikwêwin, kâ ponîtanôwak; kâ ânimâkâhkwe, namwâc; mîna; nânitâw kâ âti-mêhci-tipâhikâwinânôwân; ê kâ pê' âpatâk; ***kihci-kayâsâyihk asôwitôtâmôwinikwêwin-wânasowâwin, [Jay Treaty 1794]***. Mîna êkota ohcipâniw, *kihci-kiskinwâmâwâtôwikâmikahk* kî pê' sitâwinâmak; mîna kî miskôtâmak ôma [Jay Treaty 1794] kâ wî pê' isi- âpacihtânowak, ânima kâ kî pê- kanâwâpâhcikâtâk; Âskîwininiw poko ispîhk, kâ âsôwinânôwak Kanatahk [Canada] mîna Kihci-Mohkomânihk [US] Âkamihkitâpâsitâwinânôhk [Border]. Êkwa kîyam, kâ kî- âtawâwak o'tâyânâwinisâwininiwiniwânôwâw, kwâyask kâ pê wîhcîtôcik êkota, kâ pê-mino-pimipâtisi owîna kâ tâwinâmâcikêwit êkota mîna ohci.

Mêkwâc ôma kwâyask sitâwinâkwân Kihci Môhkomân [US] Okimakânak ôma *Jay Treaty 1794* – mâka poko, kâ pê kêhcinâcîkâtânikwêyisiyâyâwin; ânikohk kî Âskîwininiwîyân; mîna kitâskîhk mâsinâhikânis kâ pimôhtâtâwinisâhikânis; kâ kiskinwâmâtisôwinôwîsîy-âyân-âwêna-kîna-nitâ ânisiniw pimitôwâkân; ê Âskîwininiwî- ê ânita pîciskwêwinâkitinikâtâk itâ ê isi- âyâyân, ê mwês pakitinikâwîyakwê. *Kanatahk Opaskwâtâhikêwi-Okimakânak* namwâc wî pê' ohci sitâwinâmak; oma *kihci-kayâsâyihk asôwitôtâmôwinikwêwin -wânasowâwin [Jay Treaty 1794]*.

Ôma ispihtênehtâkosôwin pimâsinâhikân kwâyask kî wîhtâsinîhkikâtêw, ki wîhtamâkâwin tânisi isi- mîna kâ pê- ispânikwê, êkwa, kékwan mîna ohci kâ kî pê' otinikikâtâk kihci-kiskiniwâtôwikâmikâhk; êkwa mîna, tânisi isi' kôtakîyâk Kanatahk kihci-kiskiniwâtôwikâmikâhk isi; pê' wîstawâw, wî ati-pimitisâhâmak, kwâyask ê itâsinihtânowak, mîna kâ wî pê- tâskôcôwiwinânôwak, Kihci- Tâpwêhtamôwâwin mîna kâ pê- Kwâyaskôkihik Otâsôwâwinahk, êkwa mîna, Reconciliation Commission (TRC, 2025) era.

Okimakân, napêw pêyak, êkwâni mâ ohci pê isinihkâtêk oma *kayâsâyî-wânasowâwina*, kihci-initâpawi-O'pîhtikwîwêw Kihci-Mohkomânihk [US] poko ohci manimaka, kî pê mino-asayîsihkîwânânakôhkâwakwêw mîna Kihci- Mohkomânihk [US], êkwa Great Britain 1794 askîwin, êkwa kîhtwâm kî pê mâskawawi- âsitanôwânikwê mîna kâ kî pê âsôwi-âskîwak; 1795 askîwin Kihci-Mohkomânihk [US Senate] opaskwâtahikêwi-okimahkânak. Âtiht kâ pê mêkwâcikwê askîwinak, patimâ mîna; America â ti ponî- pâpâmîsôwinikwê, Great Britain 1794 kî ati kihci-kisôwâsiwak; mîna êkospîhk, o'mistâhkî cîmânôniniwâw; ê kî âti o'tinikatâkwê, êkwa, êkwani namawâc awasimê kî pê mihcêtewak *Britain* o'pê-nôtinikêwâk; mîna êkota êkospîhk. Êkwani, sêmâk ê kî ati âyâmihkâtikwêw London isi, kihci O'paskwâtâhikêwi Okimakân, President Washington, John Jay êkwa o'wîhcêwakanak, kî pê ânimôwîhtamakwêw nîstanaw-ayênânêwisap; têpênimowin masinâhikanak, êkwa, sêmâk êkota êkospîhk kî ati ponî- kisowâsowakitikwê, kékâc ki kihci- nôtinitowak êkospîhk, namwâc mâ êkosî kî pê ohci ispanîkowak nîstanaw askîyawinana.

Mîna ôhki; *kihci - kayâsâyâ asôwitôtamôwinikwêwin- wânâsowâwina [Jay Treaty]* pê mâsinahikâtêw; *nistwâw masinâhikâwinis* itâ; kâ kî âyâmihtanawanawayîsihk mîna ita, *[Article III]*, kâ pê sitâwinikatâkwêw Âskîwininiw, kâ kî âsôwi-âyâtihkwê, poko ita, mîna poko ispîhk Âkamikitâpaskanohk; Kihci-Mohkomânihk [US], kîyam nânitâw [British North America], mîna Kanatahk [Canada kâ kî pê isinihkâtêk mîna ispîhk ôhcîkwê êtikwê], êkwa kîyam kapê, mino- wîhcîtocik o'pimatisiwininiwâw, kihci pâkitinikâwinikwêwin, mîna; sahkôcimôwâwin ohci poko manimahkwa. Kîyam atahk âsay kayâs ohcihk; pê mohtâhkôwêwôwinônanôhkwênâkwêw; Âskîwininiw poko itê isi; kâ pê itawinicikahkwê; kâ wî, Kîwâtinohk Mistâskîkêwinahk [North America] ê mwês wêmistîkosiw kâ pê ayât ota Âskîwininiw ôtitâskîwinowahk, êkwa, kâ kî pê- mâmâwi-âsôwihtânôwahkwêw mênikana o'titâskîwinowahk, kâ kî ati-wânipanik Âskîwininiw ô'pimâtisiwin, ê kî pê- wânawîskatikôcik; mîna êkota ohci ô'titâskîwinowahk, ôhkoniw *kayâsâyâ-wânâsowâwin [Jay Treaty, 1794]*, kwâyask; kâ kî- âpacihtânawan oma *kayâsâyâ-wânâsowâwin*, poko Âskîwininiw ôpimâtisiwin ohci. Ispîhk mîna kâ kî pê- kihci- nônitinânowak *[War of 1812]*, êkospîhk, kî- ati- ponipaniw sâkôcimôwâwin pâkitinikâwin, âsay mâ mîna sêmâkohkôkwêwipâniw; kî pê- âpatân kîhtwâm *[Treaty of Ghent 1814]* mîna kâ pê wâpak askîwin ispîhk, kî ati minopânokowîkowak êkota ohci mîna, kwâyask kî pê ponî- kisowâsowinânowanikwê.

Kîyapic âta; ê tâwininânowak kâ âpacihtânowak oma *kihci-kayâsâyâ asôwitôtamôwinikwêwin-wânâsowâwin [Jay Treaty 1794]*, [mâka namwâc mâ sônîyâw kâ ati âtâwêstamâwitôcikihkwêw o'tâyânisâk; ahpo-êtikwê, wâwîyâwinisinâmâtôkwêw, mwâc kâ kî ati pimi sônîyahkêwak, mwâc kâ kî têtâmak ânima kékwan kâ mino tâwinihcikâcikwêw ôpimâtisiwininiwâw; kâ pê minopânîkosôwitôcikwê; mîna êkota ohci]. Mîna kîhtwâm, kî pê kwâyask-âstânowan o'kihci-pîhtikatiwêw 1928 âskîwina, Diabo, êkwa, Kihci-Mohkomânihk [US] Kihci- Nânâpowi-Opîhtikâhiwêw, kî pê itwânowan, mîna ê kâ, kâ pimâtisîmâkahk oma *kihci kayâsâyâ-wânâsowâwin wîhkac*, nistam mâwac 1952 Kihci-Mohkomânihk [US], kâ pê

michêtis awîyakak Âkamikitâpaskanohk. kâ kanawâpamâcik, omôtâhkwâk pîhtos akamaskihk ohci opimitêhkwahkwêw opimâtis, ota Mistâskîkêwinahk [America] ê pê âyâtihkwê, nânitâw ê' pê- pimatisîsiwisîsôhkwê ota oma Mistâskîkêwinahk [America]. êkwa kâ pê kanawânicikatâk kîyapic oma [Jay Treaty 1794], namôna kâ pê sôwanatâhk; wîhkâc o'titâskîwinâwâw, awâsimêsitâwinahk, [Immigration êkwa Naturalization Act (INA)]. Mâka, Âskîwininiw okiskinwâmâtôhkwêwin, pê animihtâwak ê âpahcihtâcikwê kîyapic nânitâw pimahtiwisikwê, ê wî âti pîhtikwêcik Kihci-Mohkomânihk [US] oma *kihci-kayâsâyâ asôwitôtâmôwinikwêwin-wânasôwâwin* [Jay Treaty 1794], kîyam âta, âsay 225 askîwina; ê pê isi wânasôwikatâk, êkwa mîna kîyapic ôpimâtisiwin ê pê kânawâpahtânik *Âskîwininiw [Indigenous]*, kwâyask kâ pê isi pimâtisîsôkwêw, mîna kisiwâsiwinkwêwin; êkwa pîhtikwâhikwêwin ê âyâ-ispânikowak ota askîhk. *Âskîwininiwak* poko kwâyask kâ pê kêhcinâhôtikwê wî âpahcihtacihkwê oma *kayâsâyâ asôwitôtâmôwinikwêwin-wânasowâwin [JT, 1794]*, poko kâ kânawâpahtâhkik o'mihkôwin-kâkwê, mahti êkwanikohk Âskîwininiw ê isi o'tayâhtikwêwin, mâwac poko kâ isi âpihtâwikisisônanawâtihkwêwihkwêwin [50%] ê mwês tâwinamaht kâ âpâcistâkwê oma *kayâsâyâ -wânasowâwin*, ê mwês pê sitâwinikâtânihkwê, mîna kâ kî mîskôtastâniwak; âsay mîna 1952 âskîwin [INA, American Indian Law Alliance, 2016 âskîwin; Boos; mîna êkwa; McLawsen, 2013 âskîwin, Caron, 2017 âskîwin]. Kîyapic mâka, Kanatahk [Canada] namwâc kânawâpâhtamâk, namôna ohci masinahkamak *kayâsâyâ -wânasowâwin*, Kihci-Mohkomânihk [US] Opaskwâtâhikêwi Okimakân kânawâpâhtam poko, êkwa Kanatahk [Canada] o'kihci itasôwâwinikwêw namwâc wî pê sitâwinâm oma *kihci kayâsâyâ asôwitôtâmôwinikwêwin-wânasowâwin [JT, 1794]* **wîhkâc** êkwa, mwâc âpacihtânawan Kanatahk [Canada] Âkamikitâpaskanohk, sônîyâw mîna kâ âpâhtak o'wânasowâwin ohci, ê kî pê pîhtikwêkâtâhtâcikwêw, ê kî pê pâskinahtâcikwê, tapiskôc *Francis*, mîna Kihci Okimâskwêwikân, [The Queen] (1956 âskîwin) êkwa mîna M.N.R. mîna. Mitchell (2001 âskîwin). Opîhtikâwahiwêw kî pê itasiwêw Louis Francis (Mohkawkwowiniw) namwâc kî ohci pakitinaw ê kâ, kâ pê ispaniniwôwihkwê o'pimitipâhkâtikwênakwê, ê nânâpokwê asôwatâsôkwê Kanatahk [Canada] mîna kâ pê ispânikwê Âkamikitâpaskanohk, êkwa kitâsôwêw *kayâsâyâ asôwitôtâmôwinikwêwin-wânasowâwin [JT, 1794]*, "mwâc ahpo kî pê ohci kânawâpâhtamâk, mîna ônâspici-kihci-wânâsôwâwina kâ itasinâhikatânik, kîyam pikwanitâw poko ohci."

Mîna Kanatahk [Canada] (Francis êkwa Kihci-Okimaskwêw [Queen], 1956 âskîwin). 2017 âskîwin. Kanatahk [Canada] o'kanâwâpacikâwak kî pê wîhtamak, ênikohk ê pê animihtânawak ê âsôwiy-âyât Âskîwininiwak, mâka, kî pê itasiwêwakwê, mîna kîhtwâm kâ kânâwâpahcikâk oma *kayâsâyâ asôwitôtâmôwinikwêwin-wânasowâwin [JT, 1794]*, nânitâw éyoko pimi-tôwihkân wânâsôwâwinikwêwin, mîna [Senate] o'titâwinawinimihkwêw masinahkan (Caron, 2017 âskîwin) mîna oma ohci. Pâtimâ mîna ê kî pê wîhtâhkik, ê wî pimitasâhkik Mâmâwi- Âskîwininiwak; kâ wî pê sakôcîkôwihkôninôkwê, Âskîwininiwak, mîna kwâyask kâ pê âstânôwahkwê opimâtisinowâw [United Nations Declaration on the rights of Indigenous people] mîna (UNDRIP, 2016 âskîwin). Kâ mâwaci-âpacihtânawak oma; kâ wî pê sakôciwinânawak Âskîwininiw ôpimâtisiwin, Kanatahk [Canada] mîna kî pê

kiskinowâtôwikâmihtkwak, ê ati sitawinâkihtkwêw oma *kihci kayâsâyâ asôwitôtâmôwinikwêwin- wânasowâwin [JT, 1794]*.

Mawâc anima, kâ tâwinâmowihtikwê Âskîwininiw, ê kâ pimitipahahkikwêw âsôwâtasohkwê o'pâpimâtisiwinikwêwina Âkamikitâpâskânôhk [Border]. Mâka mâ mîna Kanatahk; [Canada] o'kihci-kiskinowâtôwikâmihtkwak; namôna kâ; kî; kâ sîhkihtâwak mîskôtâsiniwahtâniwâwihkwêw nêkihk Kanatahk; [Canada] o'kihci- kayâsâyihk- wânasôwâwinak mîna kâ pîhtôsikwêw, kâ pê isi kanawâpâmihtikwê o'wanâwîwisiniw Kanatahk, [Canada] o'titâskîwinahkwâ kâ kî pê môcihkwe otinâhkikwê o'titâskîwinâwâw, namwâc kâ kî pê wîhcîkwêwak o'kiskinwâmâtisâsihkwe, kâ wî pê kiskwânîcikôcowisihkwêw; kâ pê âsôwiy-âyât Âkamikitâpâskânôhk, mâka mâ mîna âsay kwâyask pê kânawâpâhtamâk kihci-kiskinowâtôwikâmihtkwê, tânisî isi pimi- tipahikêwinikwê, ê wî pê kiskânîcikâtikwê Âskîwininiw nitôwihkân o'kiskinwâmâtisahkwê; isâ ki kâhkwe. Mîna ohci, ê kâ, kâ pê pimitipahikâwinânôwak Âskîwininiw o'kiskinwâmâtisahkwêwin; kisâsin mâ kâ pimâtisîsokwêw, ita Kihci-Mohkomânihk [United States] kâ kî pê otinakwê âskîwininiw Kanatahk; [Canada] itêkihk itâ kâ pimitâpinicikâtikwê.

(awâsimê mîna, ê sitâwinihcik Âskîwininiw o'kiskinwâmâtisak ôtôhcîwin, ê âskîwininiwîkihtkwêwin, kâ âyât ôtitâskîwinahk), ohkônîk; kihci-kiskinowâtôwikâmihtkwâk, âsay êkwani pê sitâwinâmak âskîwininiwîkikwêwi-o'tâtaskîwin; o'pê kihciwîhtâwihkwêwin, misowê pê isi ayâyâtôwinâniwân awasimê nawac naspic, kîyapic anohcihkê, kîyam Âkamikitâpâskânôhk ê pê kapêtâskîwahtâkwêw. Êkota mîna ohci pê tôcihkatikwê, kwâyask pê tapwân sitâwinâmahkwêwin, kâ pimi-tipahikahtikwê; ê âsôwiy-âyât âkamikitâpâskânôhk, kâ kî pê itâsôwâwinônânôwahk; kihci-kayâsâyihk asôtamôwinikwêwin-wânasowâwin [Jay Treaty, 1794].

Oma kâ pê isîcihkowîwînapiskâkihtkwêwinakiskisowâwêwîpêkiskisihkwêkwêkihtkwêwisîyân animiwicôwihkatâhkwe; “kihci-kayâsâyihk asôwitôtâmôwinikwêwin-wânasowâwin; [Jay Treaty 1794], kâ pê isi kanawapamihtikwê; isi tanisi tipahikêwinihkwêwinihkwê” mîna kâ kî pê takahki-maskwatiskihkwêsisinînhkwanikiskinowacîhkwan ê âti kwâyaskôhkatihkwêwinahtâsisîsâsikwêwin Âskîwininiw ôpimâhtisiwin, ê pê wâpahcihkatâkwê mîna kâ kîhtwâmihkôwisikwêw, âskîwininiwatôwâhkwe kâ pê isi nîpawisihtatôtamowinanôwânôkwê mîna o'tisîwîhtamihkamâkôwin âsay mitoni- kinowâsîsihkwewîpîhpânikoyîsîsôwêwak.

Ôma ni-tôhkônîyîpimawêwêwihkânîhkwe; pâ pimi nitôwihkân o'wânatasîsîsôwâwinihkwêwinihkwêwin, kâ kî kiskwanawacisihtâtânôwânîkwêw; kâ pê kîyapic êtikwêwîhtâmakahkosôwisîhtakwâsowihkwôsisokwê; o'kihci- kiskinowâtôwikâmihtkwak, kâ pê isi kwâyaskôhkatihkwêwînahtâmasîsîsîwinikwê ô'pimâtisiwin, mîna kâ minokawacisihtikwêw o'kiskinwâmâhtîsahkêkwâwinîw, kâ pê wî mino-pâspîtihtkwê kîyapic awasimê, wî isi o'kiskwênînahckwêtikwê, kâ wî pê

kiskânîcikahkikakakwê; awasimêsîs kîyapic isa poko, âtiht kihci-kiskinowâtôwikâmihkak; Kihci-Mohkomânihk [US], mîna wîsta, University of Maine-Orono isa ita, êkwa mîna University of Minnesota-Morris asôwihcikêw; namwâc ahpo kâ pimitipahikêwinohkwêw, ê pê wî kiskinwâmâhtîsahkêkwânîkêwininiwihkwê ita; âskîwininîkwê pîhcihk Kanatahk [Canada], namôna mâmamiskwôcihkatêw, mîna mwâc animôwimâmâwîhtôtôtâmawâwîsihkwê, omâmâhtônîhkwânîhkwêwin; kihci kayâsâyâ asôwitôtâmôwinihkwêwin- wânasowâwin [JT, 1794].

Kahkî naw ôhkônîhkitihkitikikwê o'wânasowâwinihkwêwinisak pimi tôwâhk, wahkôtîkwênîsi; mâka pîhtôsîkwê, kâ isi pê âsôwiy-âyât; âkamîhkitâpâsitâwinânôhk; o'tipahikânôwihkwêwin o'kihci-kiskinowâtôwikâmihkak; kâ wî pê kwâyaskohkwê kiskânîhcikât ita, mâka mâ mwâc nitôwihkân îna mîna kâ pê wîcîtôwinihkwêwakwê âskîwininiw o'kiskinwâmâhtîsâhkêkwânîkêwininiwîhkwê. Mîna pimi-tôwihkân inihkwê, Wayne State kihci-kiskinowâtôwikâmihk; Detroit, Michigan; Mîhcikânîhk itâ kâ wâwânâskatâhkîsîwêkwê itâhkwê; êyohkomîhkôwâtôhkâtîkawêwîmîna êtikwê, Michigan mahtimâmânihkêw, ê kâ isi mistahitipahikâtîkwêw o'wî pê âskîwininîwihkikwê; isi kiskwâwinîhçîkatîhkwê okêhcinâhkowin, tapiskôcihk Ontario ohci o'kiskinwamatisakîkwêwinak, êkwa mînakwê Illinois- sikâkôhk, [Chicago], pê ati mînihkwêw, mino-kîsacîhkwêwin isi pîhçîpimitipahikêwinîkwê, o'kihci-kiskinowâtôwikâmihk; kâ wî isi kiskânîhcikâtîkwê, têpinahkonôkânîhkwê ê kihci-âskîwininîhçîtâtôhwâhkânîkwê; o' pê âskîwininîwînihkwê âniwîhtâpîkwê pimitâhtôtînikâwêwin.

Mîna tôwihkân kâ pê âpâcisitâcik; *ômênîw; o'kihci kayâsâyâ asôwitôtâmôwinihkwêwin-wânasowâwin [JT, 1794]*, kâ isi sitâwinikatâkwê Kanatahk, [Canada]; mîna kâ kî pê isi kiskinwâmâtîsôyân kwâyask ê âyâmîhtayânîsîsikwe, kîyapic isi mîna; ni-mêhkwâcihkôsîwîni kîhtwâm mîna- kâ kîhtwâm oma kâ pê ispânîhkwê; pitama mîna kîyapic anohc, ni pê miskîhkwânîkwê ôhkônîk kihci-kiskinowâtôwikâmihkak; nitawi kâ pê mino-âpâcisitâcikwê; kîyam namwâc kâ pimi-tipahikêwinîkwê; âskîwininiw o'kiskinwâmâhtîsîsâk; kisâsin wî kiskinwâmîsîsowîhkwêw pîhtos ita âyakwê, namwâwâcihkwêwîhçî Kanatahk, [Canada] itâ mâ kîyapic kâ pê kiskwêwinasîsîcîkwê; kihci-kiskinowâtôwikâmihkak nînitôwahkânak;

- University of Regina
- University of British Columbia
- University of Guelph
- University of Saskatchewan
- University of Victoria
- Vancouver Island University

Mîna nanatôwihkânîkê isi apacîstâwak; ôhkônîk kihci-kiskinowâtôwikâmihkak, mîna êkwa âtiht kihci-kiskinowâtôwikâmihkwê kôtahkwê, tapiskôc mîna nitôwihkân; Royal Roads

University kihci-pakisimôwinâhk kâ pimi-cimahtâk, kîyam kâ âyâwak wânasôwâwin mîna kâ pimâpâcisihtôwinakwê; ômêniw *okihci kayâsâyâ asôwitôtâmôwinihkwêwin- wânasôwâwin [JT, 1794]*, kâ isi sitâwinikatâk; mâka mâ; nanamwâc pê wîhcikatêwinâhkwe; ê isi kôtahkwe ômêniw.

Kîyam ata kîyapic; ê kah-kanâwâpâhcikatâkwê, mîna pê pâpâniwihkwê; êkwa kotahkiwîwihkân kihci-kiskinowâtôwikâmihkak; êyoko pimi-tôwihkânân wânasôwâwinisak awâsimê; wî pê nôhcistâniwatâmakwêw, êkwa mîna; awâsimê kâ pi-mino-ohpîmakân.

ᑎᑦᑎᑦᑎᑦᑎᑦ ᑎᑦᑎᑦᑎᑦᑎᑦ ᑎᑦᑎᑦᑎᑦᑎᑦ NITAWÂC-AYÂMIWIN PÊ PÂKITINIKÂWIN

Mina nistam kâ kî pê otânâhk oma nitawâc kihci wânasowâwin; *okihci kayâsâyâ asôwitôtâmôwinihkwêwin- wânasôwâwin [JT, 1794]*; *pîhcihk Kanatahk [Canada]*. kâ Sâsâskacêwânahk (*Saskatchewan*) O'kihci-kiskinowâtôwikâmihk; University of Saskatchewan (USask) 2017 âskîwin (Figure 1) êkwa Vancouver Island University (VIU) 2018 âskîwin (Figure 2).

Kwâyask kî pê nîsohkatamakwê ê wapahtânakwê *okihci kayâsâyâ asôwitôtâmôwinihkwêwin- wânasôwâwin [JT, 1794]*; naspihtâsôwitowa-wanasowawin. Kwâyask mîna kî pêyako-itênihtamakwê kahkinaw ititasowâwinôwahk kâ pê wîhciwâkwê. Sâsâskacêwânahk O'kihci-kiskinowâtôwikâmihk (USask) naspihtâsôwitowâ-wânasôwâwin *okihci kayâsâyâ asôwitôtâmôwinihkwêwin- wânasôwâwin [JT, 1794]* mîna sohki- ê kî pê âtoskatikwê; âskîwininiwâk kâ pê mino pimipânihkwê Okiskinwâtowiniw [Teachers Education Program] mîna nawâc isîhsi; êkota ohcipâniw mino pimatisiwin, mîna kâ mino kwâyaskôhkîmâkahk opimohtâwin kâ ati mino- nîpâwahta poko kékwan kâ pê natikotihkwê, mîna mâ; VIU's naspihtâsôwitowâ -wânasowâwin kâ kî pê; ohpîmakwak ohci, kinowâs âskîwininiw oskatis, mîna mâskawawi- âskîwininiw o'pê sîhtôtâmawin, mîna mitoni kwâyask ê isi-kiskinwamatâkwe o'nîkâniw. Nânâpowi mîna, âskîwininiw onîsohkamâkêwin oma *okihci kayâsâyâ asôwitôtâmôwinihkwêwin- wânasôwâwin [JT, 1794]*; kâ pimi sitâwinikatâk, mîna kinowâs pimipahcikatâmak mîna kîyapic pimitôtamihkwê. Âskîwininiw O'kiskinwâmâtisak, wânawîhk Kanatahk [Canada] ohci, kî pê natohtamokwê kâ pê sitâwinikatâk oma *[JT, 1794]*, mîna oma mêkwâc kâ pê ispanik, kâ pê otinikatâkê oma naspihtâsôwitowâ-kihci-wânasôwâwin. O'masinhkasisôwêw ita ohci nânâpowi kihci-kiskinowâtôwikâmihkak, mitoni kî pê ispihtânîhtâkosôwak, ê kî masinahikê kâ wî; pê itwânowahk, mîna itasinahikêwin, mîna pahpêyak naspihtâsôwitowa-wanasowawin, mîna itwâstamakêwin o'kihci kanawapâmêwâwin kâ wî isi- itasinahikawinowakwê, mîna kwâyask awâsimê ê osihcikatâk *[JT, 1794]* kâ isi tipahikânowak kihci-kiskinowâtôwikâmihk opîhtikwêwin otôtâmowin kâ pê wîcîhîkôt. Nânâpowi naspihtâsôwitowa-wanasowawin, ita mîna; nânâpowi kihci-kiskinowâtôwikâmihkak, kî pimi pakitinikatâkwêw, ispihk kâ kî pê askîwak,

mîna ispîhk kâ wîhcikatâk; *Kihci- Tâpwêhtamôwâwin mîna kâ pê Kwâyaskôkihk Otâsôwâwinahk [Truth and Reconciliation Commission report]*, omiskihkôtamâwin kâ wîhtamôwêw-îhkwê, mîna kâ kî pê kihci itwaswanowak, kiyapic; isa kâ pê ispânikwê, Âskîwininiw kâ isi mino itwâstamakêwinihkwê, mîna kâ pê ispatânihcikatâkwê poko awîyak kâ mistahi- awâsimê isi kanawapahtakwê, isi kihci-kiskinowâtôwikâmihkak sêmâk; kâ ânisôtahkwê [TRC] 94 calls to action. (kêkâcimitâtahowimînanêwomitânaw (94) sêmâk sôhki tepwacikêwin kwâyask kâ pimi tôcikâtak âskîwininiw ôpimâtisiwin). **Sêmâk kâ tôtâmahkwe.** Mîna nânâpowi kihci-kiskinowâtôwikâmihkak pê wîhtamak mihcêt Âskîwininiw ô wî okiskinwâmâtow, ê âyâtihkwê pîhtos itâ Kanatahk [Canada]; mîna mana tipahikêwin; oma wîhtamakâwin, kwâyask kâ kî wîhcîkwôn kisasin wî pê wîhci nîpawîstatâman, êkwa kwâyask kâ ati pakamihtitihtâyahk.

ᑲᑦᑭᑦᑲᑦᑲᑦ ᑲᑦᑲᑦᑲᑦᑲᑦ KASKIHTÂWIN MÎNA PÂKITINIKÂWIN

Pâkitinikâwin mîna nâspihtâsôwitowa-wanasowawin; apwêtikwê pîhtos isi tôcikâtêw kihci-kiskinowâtôwikâmihkak. Tapiskôc, VIU o’kiskinwâmâhtîsâhk, poko kwâyask kâ âniskômocikwê, mîna kayâsis isi- Âskîwininiw wâhkôtowinihkwê O’Kanatahk [Canadian] Âskîwininiw mâmâwi ôpimâtisiwinowaw. Ôhkônîk o’kiskinwâmâhtîsâhk kîyam iskonikanak, kisiwak, nânitâw, apihtawî- pê astâkwayâkwê sîhtawihk; Kanata [Canada], mîna Kihci-Mohkomânihk [US], Âkamihkitâpâsitâwinânôhk ita nêwomînakêkacômitahtôwinânaw [49th Parallel] kâ pê isinihkâtâk, êkwa mîna Alaska-British Columbia Âkamihkitâpâsitâwinânôhk, tapiskôc Sinixt Âskîwininiw, mîna kâ nîsosâpihkwê nîpawîstatôcihk opêyakoskânêsohkwê ôpimâtisiwinawaw Colville Kihci- Oskinikânihk. Oma nâspihtâsôwitowa-wanasowawin awâsimê pê pimi-tôtâmahkwê USask, kihci kiskinowâtôwikâmihk, mîna êkota pakitinaw, kisasin mâ Kihci-Mohkomânihk [US] Âskîwininiw o’kiskinwâmâhtîsâhk, kâ pê pimi-sitâwinâkosiw “Âskîwininiwihkwê” Kihci-Mohkomânihk [US] mîna poko ohci, mîna Âskîwininiw kâ pê isi kanawapamihtikwê. Mîna pimi-tôwihkân opakitinikêwi-masinahikanis êwakâtamon oma masinahikan (cikasihtânis-nistowihkân pê nôkwan) (Figure 3) kâ kî âyâmihtân mîna ita. Mâwac mîna kanawâpahcikân awasimê kâ kî kanawâpahtân kâ isi pâkitinikâwin, mîna kâ kikâstâkwê Âskîwininiw o’kiskinwâmâhtis poko ita Kihci-Mohkomânihk [US] o’pê paskwâtahihât ita tipânihcikâwin askîwin [US Colonized Land] pê ohci ayâtikwê, mîna; mîna tapiskôc, Hawai’ian kihci-kiskinowâtôwikâmihkak wîstawâw pê pimi-wâpahtâkwê kihci-kayâsâyihk- asôwitôtâmôwinikwêwin wânasowâwin [Jay Treaty 1794] mîna kîyapic kâ mâmitonênihtamâkwê kâ wî isi wîhciwâkwê pîkiskwêwinak, mîna ânikohk isi pê kanawâpâmiht ê isi wîhcêwakânistatat, mîna kâ pê mâmitonênihtamâkwê, nânâpowi pâ pîhtos ispânowak ê pimi- mino âstânowakwê êkwa ohpîmakân oma kihci-kayâsâyihk- asôwitôtâmôwinikwêwin wânasowâwin, [JT. 1794] nâspihtâsôwitowa-wanasowawin.

Píhtôsikwê, pi-masinahikan kâ itasinahikatêw kihci-kiskinowâtôwikâmihkak, mâna isi wî pé mâmitonênihnamâkwê; tânisi kâ wî pâkitiniht kâ apahcistat, mâna kihci itasinahikâhkikêwin âyâwin. O'kiskinwâmâhtis VIU ohci, tapiskôc mâna, poko kâ pé âyât o'wî mihcêtikwê Âskîwininiw, mino-wíhtamowin kâ wî pakitinihcik kâ wî apacistâkwê, mâna omasinahikânisiwaw (tapiskôc ota Appendix ákwâtamôw nitôwihkân). Mîna USask, "wíhtâmâkâwisinâkwâkâwînakâtpwêkihciwînikinis kâ wíhtakwê awêna kîna Âskîwininiw nitôwihkân, nânitâw éyoko nitôwihkân masinahikan poko" pé nitawânicikatêw êkwa poko kâ âyâwihkwê. Âskîwininiw Okimahkân mâna êkwa iskônikânihk, mâka mâna mwâc kihci-kiskinowâtôwikâmihkak, tanisi poko, kâ mino mamawo apîwak, kâ pé mino kanawapahtakwê tânitowahk wíhtâmâkâwisinâkwâkâwînakâtpwêkihciwînikinis mâna kihci masinahikan kâ pé minopânikwê. (University of Saskatchewan 2017 askîwin; Vancouver Island University, 2018 askîwin).

ᐱᐅᓐᐃᐅᓐᐃᓐᐃᓐᐃᓐᐃᓐᐃᓐᐃᓐᐃᓐᐃᓐ
TIPAHIKÊWIN OMÂMÎSKOTASTAWIN

Mâwac mâna otépênihcikêwin, tipahikêwin isi kâ mâmîskocipanikwê. Ohci mâna kâ pé isi pimipahtawkwê O'paskwâtahikêwi-okimahkânak, o'pé píhtikwêw ôtitâskîwinahk kâ kanawapamat, mâna ânikohk isi nitâwinamakât kâ wî pé isinahkwak; mâna tanisi isi pimipânihkêwê pihci kihci-kiskinowâtôwikâmihkak, mâna kihci-kiskinowâtôwikâmihkak mwâc kâ kî pi-mîskôtasihtawak kihci-kayâsâyihk- asôwitôtâmôwinikwêwin wânasowâwin [Jay Treaty] o'pé kiskinwâmâhtis ôpimâtisiwin kâ isi pé tawinamâhkawinihkê. Maka mâ, kâ kî ati mîskôtasihtawak kâ pé isi tipahikatâk ê pé âsôwi-ayât. Mîna kâ pé isi mîskôc-isi-tipahikatâk kihci-kayâsâyihk- asôwitôtâmôwinikwêwin wânasowâwin o'kiskinwâmâhtis, nawâc mistahi ânikohk pé ispaniw, êkwa mâna kâ kî pé mino âpatan Âskîwininiw o'kiskinwâmâhtis pimi-tôtâcihkêwin, mâna kâ isi tâwinamowihtikwê kâ pé isi pimipânihkêwê o'ti iskônikânihk, mâna kâ pé isi pimipânihkêwê sônîyâw ê pimi mista tipahikatâk ê wî kîyapic kiskwânihcikwê kihci-kiskinowâtôwikâmihkak poko awîyak. Mîna pimi-tôwihkân, USask, o'pé pakitinamân [International Tuition Rates] kihci-kiskinowâtôwikâmihkak tipahikêwin nawac nistwâw ânikohk kâ pé pâyakôhkêwê, êkwa mâna o' mino pâspêwihkwê kiskinwâmâhtis o'tipahikâw [1.5] pâyak mâna apihtaw ânikohk kâ pé pâyakôhkêwê. Mîna VIU, pimi kaskihtâwin mâna tipahikêwin o'kihci kaskênihnamowin (mîna wîstahkwê poko wî pimi totamâwin atôskâwin kiskinwâmâhtôwîn) kâ pâyakôhkêwê kiskinwamatâkwe mâna \$159.94 pâ pâyak okiskinwâmâtow okiskânitamowin tipahikêwin ispaniw, mâna isi \$739.50 pâ pâyak okiskinwâmâtow okiskânitamowin tipahikêwin kâ pé pîhtos ayât ohci; o'pé kiskinwâmâhtis (Vancouver Island University 2023 askîwin).

- Pâkitinikâwin kihci-kayâsâyihk- asôwitôtâmôwinikwêwin wânasowâwin itisitahkam âsowîhtamowin nânitâw; isi kâ **sitâwinikatâk âskîwininiw pâyakwê itôtamakâwin** êkwa mîna pê macipaniw awâsimê kâ animohcikatâkwê mîna pâyak êyoko nitôwihkân animohcikan 1) kihci kiskinowâtôwikâmihkak kwâyask itawatisowin êkwa mîna kâ ponî-pimipahtawkwê o'paskwâtahikêwi-okimahkânak Âskîwininiw ôpimâtisiwin êkwa mîna 2) Kihci- Tâpwêhtamôwâwin mîna kâ pê- Kwâyaskôkihk Otâsôwâwinahk, [Truth and Reconciliation] êkwa mîna, Âskîwininiw o'kiskinwâmâtisak o'sihtoskamowin.
- **Sônîyâw; isi kâ pê isi wîhcêwâkwê, êkwa; kâ isi pakitinihtikwê, kâ pê isi pâyakôhkêwê, namwâc tipahikêwipihpanikwê; kisâsin-wî-ati-awâsimê-wîtisôtêkwa; takahkatisikwê ati mino-kîstâcihkêwê.** O'mino-pâkitinikâwin, kâ wî kîyapicitônihkwê; o'wî pê kaskênihtamôwinikwêwin, kâ isi wîhcêwiwîmâmâkwak, oma mîna mâwac; isi tipahikânowak kihci-kiskinowâtôwikâmihkwê; kâ isi pakitinihtikwê mîna Âskîwininiw; o'kiskinwâmâhtîsahkêkwânikêwininiwskinowâtôwikâmihkak; mwâc awasimê; kâh ke-kâ kanawapâhtinikwê; mîna pimitôwâhkân isîhckiwêwina; êkwa; kihci-kiskinowâtôwikâmihk Âskîwininiw; o'kiskinwâmâhtîsahkêkwânikêwininiwkwicipânîsîsikwe, (Kwâyaskôhkatihkwêwînahtâmasîsîsîwin; mîna kîyapic; pâyakwânitôhtâmatôwinikwêwin) kâ kî mino-wîhcîtokwê Âskîwininiw; o'kiskinwâmâhtîsahkêkwânikêwininiw; kîyapic; kâ wî ati kiskwêwinihckiwê; pê kîstânihkêwê. Ohki pimitôwihkân; isi kêkwaniw kâ pi-misîsi-tipahikêwipihpanikwê, êkwa kihci-kiskinowâtôwikâmihkakwê; kosâ mâ poko; wînowâw awasimê; kâ mâmitônânihtâkihkêwê kîyapic, mîna akihkwê-nitôwihkânîkak: kwâyask isi pê-mîna, kanawâpamâcihkêwê; mîna isi; kâ wî ati; o'pimipîwânîhtawihkwê, mîna kwâyask; kâ isi; kanawânihtikwê; âskîwininiwinihkêwê; o'wî kiskinwâmâk, mîna êkwa; kwâyask kâ pê wâpahcihkâtâkwê, tanisîsi ispânihkêwê o'pîhtikwamihkwêwipânihkêwê, mîna isi; âyâhkêwê-wî; pimitôtâwinânihkêwê; (kâ pê isi; pahkwâcihkêwêwîwîtôhtâhmihtikwê, mîna isi; kâ pê pakwâhciticihkêwê; mîna isi; kâ isisîyâyânihkêwê); mîna kâ; astawiyîhkêwâkwâkwê; Âskîwininiwinihkêwê; O'wî-kiskwinôhowimwâtisihkwê; ita kâ; pê wîcîhkôcihkêwê, mîna; kâ isi; pimitawânicihkatihkwê; mîna kâ; nitawânihkêwâkwêkwê kwâyask; kâ pê; wâwîhcikôwihkihkêwê, poko mâ âsay; kâ, kî pê kîstâtahkwê nitôwihkân; kâ pe kîstâcihkêwê itowîhkânak, mîna kâ; mino- wêhcî- ânânskômohcihkêwêyakwê; (Heavy Runner-Rioux et al., 2018 âskîwin; Nelson, 2015 âskîwin; Tachine, 2017 âskîwin; Waterman[; êkwa mîna; Sands, 2016 âskîwin; Waterman et at., 2018 âskîwin; Youngbull, mîna wîsta 2018 âskîwin).
- **Pîhtôsikwê poko manimaka; kâ pê; âyâyîyôwicihkêwipânihkêwê; ati mâwaci-waskwâwîwâhkêwê,** mîna; o'kihci kayâsâyâ asôwitôtâmôwinihkwê- wânasowâwin, [JT, 1794 âskîwin]; kâ; pê isi; kaskihtâwihkwê; O'kiskinwâmâtow; kâ pê pâkitiniht, mîna o'pimâtisinowâw; nâ-mâwac; awasimê; kâ pê kiskinwâmâhtitâtôtôwîhkêwê, mîna wînowâw nitôwihkânîkwê; âskîwininiw; kâ pi- atôskêwâk; ita kâwî

kiskinwâmâhtôwîhikôkwê, êkwa; mînakwê; nitâ; tôwîhkân âskîwininîwîhikwê kâpê tâwinîhcik; kâ nîkânîskakwê; kâ pimi- mino pimitisâhikwê, o'kwâyaskohkwê; o'nîkâniw. Opaskwâtâhikêwîhikwê; kâ mino- wîhtatoskâmakwê; êkwa mîna mistahki kékwanakwê kâ pimipânihkwê, tapiskôc Kihci O'paskwâtâhikêwi O'kimahkân; Kihci Môhkomân kâ pimi-itasôwêwikwê, mîna kahkinaw kékwanakwê; kâ kanawapahtakwê, êkwa mîna; ita kâ pê masinîhkwayânasôyan; o'kanâwâpacikâwakwêwak, êkwa; o'tatâpôwîhkwanak; O'kihci O'hkimânisisîhkânîhkêw, apwêtikwê; kâ kî kaskihtânôwân; kâ mino- wîcîhkêwîhikîtikwê, kisâsin; wî ati mâ-minopânikwê, mâwi mâ mîna; kâ wî; pê maskwâwîhkêwîhikîtikatak, ê mwês isi pakitinîkatâkwê.

- **O'masinahikêsîs o'pimitipahikêw; kâ pê; masinahikânâsôyânîkwê; kî titâ, kanawâpâhtak isîhcikêwîna; apwêtikwê mîna êkota ohcîhkêw, kâ kî minoyâsicîkwak ê pimi âstânôwak ômêniw oskayîkîkwêkânîw, kâ wî pê isi nitocîhkâkwê, ê kâ; kâ tipahikânôwak opîhtîkwîwêwin ê wî kiskwânîhcîkâcîhk** opêmâsinahikatiwêw kâ pê wîhci isi âyâminânôwânîhkêw kâ wî tâtâmowînatîhkêw, poko ispîhk ni isi pimi tâwânîhcîkatâkwê.

▷ V P < " Δ " 9 Δ σ " 9

O' PÊ KIPAHIKÊWINIHKWÊ

Kanatahk [Canadian] kihci kiskinôwâtôwîhkamikwê; pê minopânikwê êkwa mîna, kâ pê kwâyask pimi âstânôwakwê, ita mîna kâ wî âpatahkêw; êkwa kâ mino ati kanawapahtakwê oma Jay Treaty, êkwa mîna; kâ awasimê tôcîkâtakwê Âskîwininiw o'tipâhikêwinak ita kâ wî isi kiskinwâmôwîhtîkwê, pîhtos ita mwês Kanatahk. Pimi tâtâmahkwê, kâ kî mino kwâyaskôpanîhkêw (mâka mâ Okimakân o'titapôwâwak; kâ akîhcîkwê, mwês pê pimitôcîhkêw isi) êkwa mîna; kâ pê isi; mistahki wîhciwâkwê sônîyâw kiskinwâmâhtôwîkâmîkwê. Jay Treaty okiskinwâmakêw o'pimihtipahikêwinîkwê ita kâ wî isi kiskinwâmâhtôwîhkêw; kâ pakitînahtîkwê, mîna mino tâtâmowîhcîkatêw kâ kî pê isi wânasôwinânôwakwê; êkwa mîna; kwâyask pê pimohtataniwîkwê ôpimâtisiwin Âskîwininiw okiskinwâmâtowîhkêw awasimê kâ wî kiskwânîhcîkwê; êkwa mistahki nawac kâ pimitipahîkât. Mîna makwa, mino tâtâmowîhcîkatêw kâ wî isi pakitînihkwê Âskîwininiw ôpimâtisiwin mîna âkâmîhk otîtaskînahk; êkwa ohpinamak UNDRIPP; kâ wî isi nitawânîhcîkwâkwê. Kiskinâwâcîscîkan, kâ kî mino nahkinîkwê mîna kiyapîc kâ wî ati pahkîcîtikwê Âskîwininiw ôpimâtisiwin, êkwa okiskinwâmâtow o'pê mino tâtâmasohkwê.

REFERENCES AND FURTHER READING

- American Indian Law Alliance. (2016). Border crossing rights between the United States and Canada for Indigenous people. <http://ptla.org/bordercrossing-rights-jay-treaty#>
- Boos, G. & McLawsen, G. (2013). American Indians born in Canada and the right of free access to the United States. Border Policy Research Institute. Western Washington University.
- Caron, F. (2017). Report on First Nation border crossing issues [Report]. Indigenous and Northern Affairs Canada, Government of Canada. <https://www.aadnc-aandc.gc.ca/eng/1506622719017/1506622893512>
- Guillory, R. M., & Wolverton, M. (2008). It's about family: Native American student persistence in higher education. *The Journal of Higher Education*, 79(1), 58-87.
- Heavy Runner-Rioux, A., O'Reilly, F. L., & Matt, J. (2018). The influence of persistence factors on American Indian graduate students. *Journal of Education and Learning*, 7(4), 32–39.
- Jay Treaty Border Alliance. (2022). Presentation on the Northern Border. Tribal Border Alliance Summit. Tucson, AZ
- Larimore, J. A., & McClellan, G. S. (2005). Native American student retention in U.S. postsecondary education. *New Directions for Student Services*, 2005(109), 17–32. <https://doi.org/10.1002/ss.150>
- Milward, D. (2022). *Reconciliation and Indigenous Justice: A Search for Ways Forward*. Fernwood Publishing.
- Native Land Digital. (2022). Native Land. Retrieved from <https://native-land.ca/>
- Powless, L. (1998, July 22). Jay Treaty lives on - Border Crossing is the biggest in years Turtle Island News, pp.1, 12.
- Tachine, A. R. (2017). Grandmothers' pedagogy: lessons for supporting Native students' attendance at universities. In J. Frawley, S. Larkin, & J. A. Smith (Eds.), *Indigenous pathways, transitions and participation in higher education* (pp. 151–167). Springer Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-10-4062-7_10
- Truth and Reconciliation Commission of Canada. (2015). *Honouring the truth, reconciling for the future: Summary of the final report of the Truth and Reconciliation Commission of*

Canada. https://ehprnh2mwo3.exactdn.com/wp-content/uploads/2021/01/Executive_Summary_English_Web.pdf

University of Saskatchewan. (2017). Waiver of international tuition differential for Native American students from the United States. <https://policies.usask.ca/policies/operations-and-general-administration/waiver-of-international-tuition-differential-for-native-american-students-from-the-united-states.php#AuthorizationandApproval>

U.S. National Archives. (2022). Treaty of Ghent (1814). <https://www.archives.gov/milestone-documents/treaty-of-ghent>

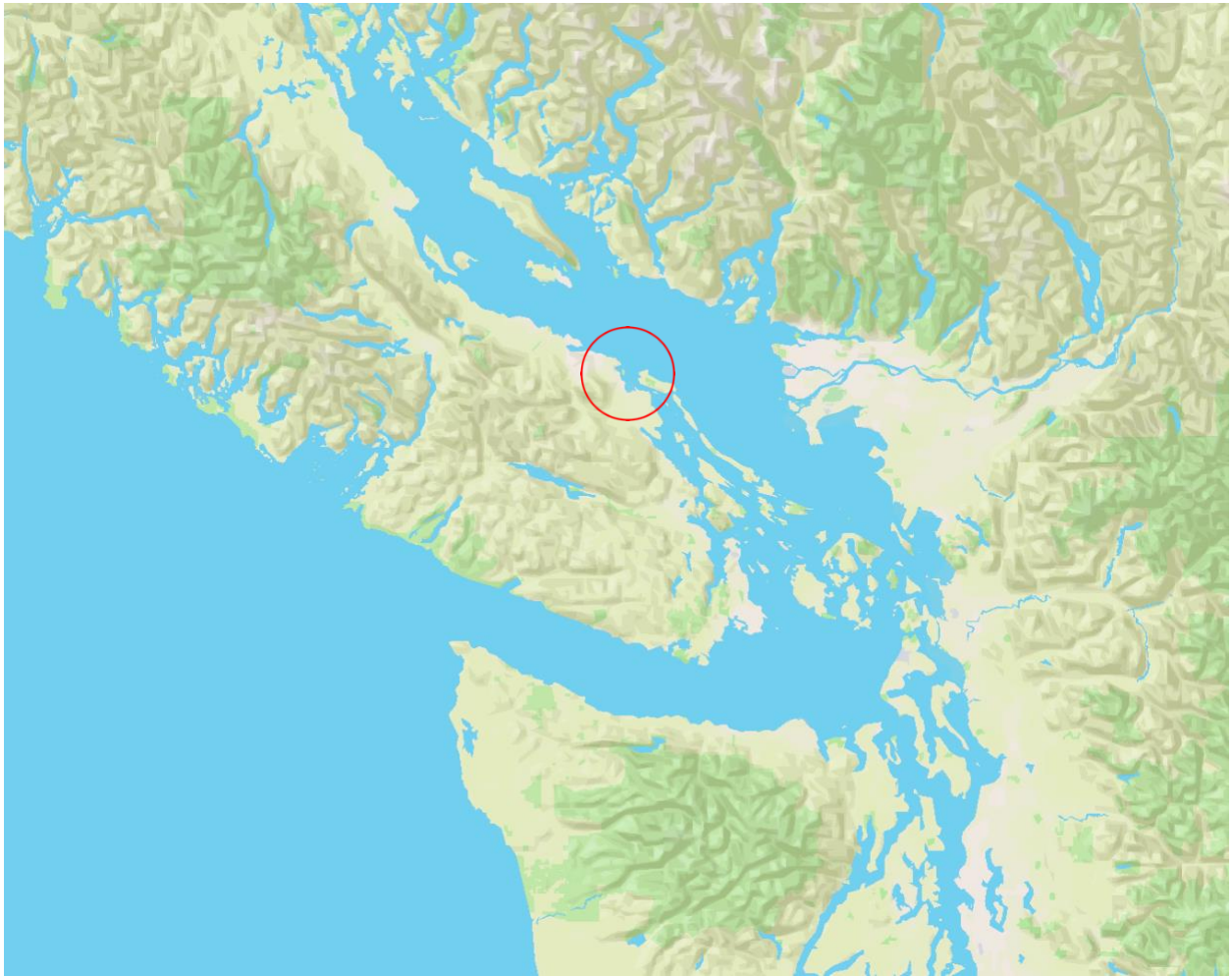
Vancouver Island University. (2018). Jay Treaty Recognition. <https://indigenous.viu.ca/services-aboriginal-students/jay-treaty>

Youngbull, N. R. (2018). Moving beyond financial aid to support Native college students. In R.S. Minthorn & H.J. Shotton. (Eds.), *Reclaiming Indigenous Research in Higher Education*. Rutgers University Press.

Waterman, S. J., Lowe, S. C., & Shotton, H. J. (2018). *Beyond Access: Indigenizing Programs for Native American Student Success*. Stylus Publishing, LLC.

Waterman, S. J., & Sands, T. L. (2016). A Pathway to College Success: Reverse Transfer as a Means to Move Forward Among the Haudenosaunee (Iroquois). *Journal of American Indian Education*, 55(2), 51–74. JSTOR. <https://doi.org/10.5749/jamerindieduc.55.2.0051>

Cikâstêsimowin nisokwê; VANCOUVER ISLAND UNIVERSITY

Wihtamowin; Vancouver Island University pê wawanaskotêw ita Salish Âskîwininiw-ânisiniw otitâskiwin. Ita kê itakwanik, o'kihci pimipâcikêwinikamihk, Nanaimo ita, Vancouver Island mîna kîhtwâm kê wâwîyawî-mihko-mâsinahikâtêwihkwê cikâstêsimowinâ kê nôkihtâyânihkwê. (kîyapic pê itwâkan pâ- pîhtos ita; tapiskôc Cowichan; êkwa; Powell River Campus).

FIGURE 3. JAY TREATY LETTER OF SUPPORT TEMPLATE, VANCOUVER ISLAND UNIVERSITY

Cikâstêsimowin nistwâw. kihci-kayâsâyihk- asôwitôtâmôwinikwêwin wânasowâwin; mino wîhcîwêwin pi-masinahikêwin pimi-nitôwihkân, Vancouver Ministikohk, o'kihci kiskinowâtôwikâmihk.

[ON BAND/AFFILIATION/GROUP LETTERHEAD]

[Insert Date]

International Registration
Vancouver Island University
900 Fifth Street
Nanaimo, BC V9R 5S5

To Whom It May Concern:

We provide this letter to Vancouver Island University ("VIU") as requested by [Insert Name] in connection with an application for admission to VIU. We understand that VIU recognizes the intent of the Jay Treaty of 1795 in that an Indigenous person living outside the Canadian border whose ancestral lands are wholly or partly within Canada are recognized as a domestic student for tuition fee purposes and that this letter is required by VIU to support that recognition.

We confirm that [Insert Name] born [Date of Birth] has an ancestral connection to traditional land that is now wholly or partly within Canada.

This letter is provided to Vancouver Island University solely for the above purpose and does not constitute any further relationship or obligation of the undersigned with [Insert Name] or Vancouver Island University.

[Insert Name and Position/Authority
on behalf of Band/Affiliation/Group
and contact information]

HOW CANADIAN UNIVERSITIES HONOR THE JAY TREATY, CREE WORD GLOSSARY.

ΔσσΓΔᐅ ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ

Ininîmiwin pîkiskwêwin masinahikêwin

Cree Syllabics table

	ē	i	o	a	ī	ō	ā	finals
	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	•
w	ᐅᐅ	ᐱᐅ	ᐅᐅ	ᐱᐅ	ᐅᐅ	ᐱᐅ	ᐅᐅ	◦
p	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐅ
t	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐅ
k	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐅ
c	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐅ
m	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐅ
n	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐅ
s	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐅ
y	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐱ	ᐅ	ᐅ

ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ

wîhtâmâkâwîsinâkwâk-âwînâkâtâpwê-kihcikâ-wînikinis; [The outlook of something told, and who is really telling the truth, the great objective-term commentary].

ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ

kihci-kayâsâyihk- asôwitôtâmôwinikwêwin wânasowâwin; [Jay Treaty 1794].

ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ / ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ

âskîwininiw/ak, Ininiw; [Indigenous, First Nation, Earth people].

ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ

âskîwininîwinihkwê; [indigenous through and through, mind, body, spirit].

ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ ᐱᐑᐑᐑᐑᐅ

âskîwininiwîhkikwêwin; [Indigenous on their homeland].

How Canadian Universities Honor the Jay Treaty, Cree word Glossary.

ΔCʀǂΔσ°

Itasowâwiniw; [it is his/her; order, declaration].

▷<ⁿᵇ·C"Δ᠑Δ - ▷PL"ᵇᵉ`

O'paskwâtahikêwi-okimahkânak; [colonizer government, clear cutters of land].

P"r ▷<ⁿᵇ·C"Δ᠑Δ ▷PLᵇᵇᵇ

kihci Opaskwâtâhikêwi Okimakân; [Prime Minister/President, Leader of the New World Government].

P"r ▷PLΔ ᵉᵉ>Δ ▷Λ"ᵇᵇ"Δ∇°

[US] Kihci Okimâwi- Nânâpowi- Opîhtikâhiwêw; [Chief Justice of the United States].

ǂΛ"ĈΔPʀʀǂᵉᵉ<᠒᠑

Âpihtâwikisisônânâwatikwê; [50% of another ethnic group in an individual, a result of its authenticity [ô] the third party will have persistent results with the answers to the question].

ǂⁿᵇΔᵇᵇ

âskîwin; [Year, Earth, Land].

P"r ▷PLⁿ᠑·Δᵇᵇᵇ

Kihci Okimâskwêwikân; [The Queen].

▷Λ"ᵇᵇ<"∇°

Opîhtikâwahwêw; [Judge, Head of Court, the one who enters people into a house].

ĪĪΔ - ǂⁿᵇΔσσ<Δ` ᵇ Δ V ᵃᵃʀΔᵉᵉ<Δ`, ǂⁿᵇΔσσ<Δ`

Mâmâwi- Âskîwininiwak kâ wî pê sâkôcîwinânowak, âskîwininiwak; [United Nations Declaration on the rights of Indigenous people].

▷P"r ǂⁿᵇΔσσ° ǂᵉʀǂΔᵇᵇ

O'kihci âskîwininiw wânasowâwin; [UNDRIPP Declaration].

How Canadian Universities Honor the Jay Treaty, Cree word Glossary.

ᐱᑭᑏᑦ ᑭᑏᑦ ᑕᑦ ᑎᑏᑦ ᑎᑏᑦ ᑎᑏᑦ

akihkwê- kikâ-kâwî-pî'h- mi-nitôwihkân; [Emotionally [up-to-the-minute-conceivable fact, discrete watchful observation, idea, all time occurring; ahead successive, forever persistent, very intensely, essentially composed; bodily, with perpetual wide-open insight, self-confident, none aligned with intention; with a well projected on-going viewpoint- likely continuous, meaningful future aspects (undertaking, happening, at the now, a must, a necessity, an obligation). – spiritual reaching, fulfilling, and maintaining additional future aspects, retaining, and assert advancement-personal perfection– increase speed towards growth, maintaining effective responsibility– spiritual progression, moving forward, outwardly, with undeniable faith– unquestionably neutral observation, advanced, on gong, forward-intellect – the type of reachable supplementary entity].

ᑕᑦ ᑎᑏᑦ

kâh-kâ; [ongoing affair agree, without suspicion; or indicative of any reasonable doubt, with trust, to persistently go on, with always altering onward frequent events, without question, will change].

ᑎᑏᑦ ᑎᑏᑦ ᑎᑏᑦ ᑎᑏᑦ

pimihpîwahtawihkwê; [forward navigation of an entity, perceptive with the tractability of any object or being, hindering accomplishment towards achievement, with knowledge of the always expanding earthly consequences, revealed, and must transpire; well prepared pointed and set with aim, wholly, durable, and always willing to follow, to a certain degree, the ever altering most critical-decisive direction]. (*Forward running of a vital establishment or entity, gaining success exponentially; [?], increasing familiarity, gaining magnitude with unity, greatly knowing the everlasting comprehensive seriatim, flourishing from growth, working thoroughly at the same time, establishing well and maintaining the positive results, continually be prepared for any unmindful response, being equipped well with a confident, worthy enduring outlook, running towards an unforeseen future, with a well-maintained healthy stable growth*).

ᑎᑏᑦ ᑎᑏᑦ ᑎᑏᑦ ᑎᑏᑦ

O'pîhtikwamihkwêwipânihkwê; [third perspective of the events taking place, regarding the people in question].

ᑎᑏᑦ ᑎᑏᑦ ᑎᑏᑦ ᑎᑏᑦ

pimitôtâwinânihkwê; [progress moving forward, doing something with great intention, connected to that aim of inner growth].

How Canadian Universities Honor the Jay Treaty, Cree word Glossary.

intend to, with balanced intentions keep working broadening your outlook in both spiritual and in life synced].

Jay Treaty 1794.

Δῖῖῖῖῖῖ ḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂ

“Isícihkwôwîná-piskâihkwéwina-kiskisowâwêwîpêkiskisihkwê-kwêihkwewisîyân”

[“Great agreement said by many spirits-piled and kept together-to always remember, and for the memories to come-the even balanced lifestyle”].

ḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂ

[kihci-kayâsâyihk- asôwitôtâmôwinikwêwin wânasowâwin].

ḂḂḂḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂ

o’kiskinwâmâhtîsâhkêkwânikwêwininiwîhkwêw; [The learner/student the subject; s/he wants to keep strong through their culture].

Δῖῖῖῖῖῖ ḂḂḂḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂ

Isihkinikwânihcikwéyâsinihkwânâhikéwîyân; [To understand and learn the individuals’ ways of life and where they come from].

ḂḂḂḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂ

naspihtâsôwitowa-wanasowawin; [The exact almost of many kind-plans, orders, laws, set rules, policy].

ḂḂḂḂḂḂḂḂḂ ḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂḂ

Pakamihitihtâyahk; [action] [To hit or bang something altogether, a group doing one thing all at once together].

ḂḂḂḂḂḂḂḂḂ

Astâkwayâkwê; [To put something in place with wholehearted purpose and spirit].

ḂḂḂḂḂḂḂḂḂ

Kikâstâkwê; [inclusion, paired].

